Na szlaku Kadrówek 1981-1989

Warszawa 2018

Publikacja objęta patronatem

Jak stwierdził Adam Skwarczyński,
„Żaden wysiłek nie idzie z nicości w nicość,
lecz wrasta w glebę życia w jego organizm...”.
Tą dewizą stara się kierować Instytut Historyczny
nurtu niepodległościowego
im. Andrzeja Ostoja-Owsianego.
Nasze działania nie byłyby
możliwe bez wsparcia naszych darczyńców i ofiarodawców.
Dziękujemy!

Ta pozycja została dofinansowana
przez Sejmik Województwa Małopolskiego
Fundację Lotos

MAŁOPOLSKA

FUNDACJA LOTOS

Maciej Gawlikowski | Mirosław Lewandowski

Na szlaku Kadrówek 1981-1989

fotografie: Andrzej Stawiarski

Ośrodek Myśli Niepodległościowej
Instytutu Historycznego nn
im. Andrzeja Ostoja-Owsianego

Projekt okładki:
Mariusz Front

Korekta:
Anna Strakowska

Skład i opracowanie graficzne:
Mariusz Front

Druk i oprawa:
Agencja Wydawnicza i Reklamowa AKCES Sukces Sport

Wydawca:
Wydawnictwo Polskie IHOO
ihoo@o2.pl
www.ihoo.pl

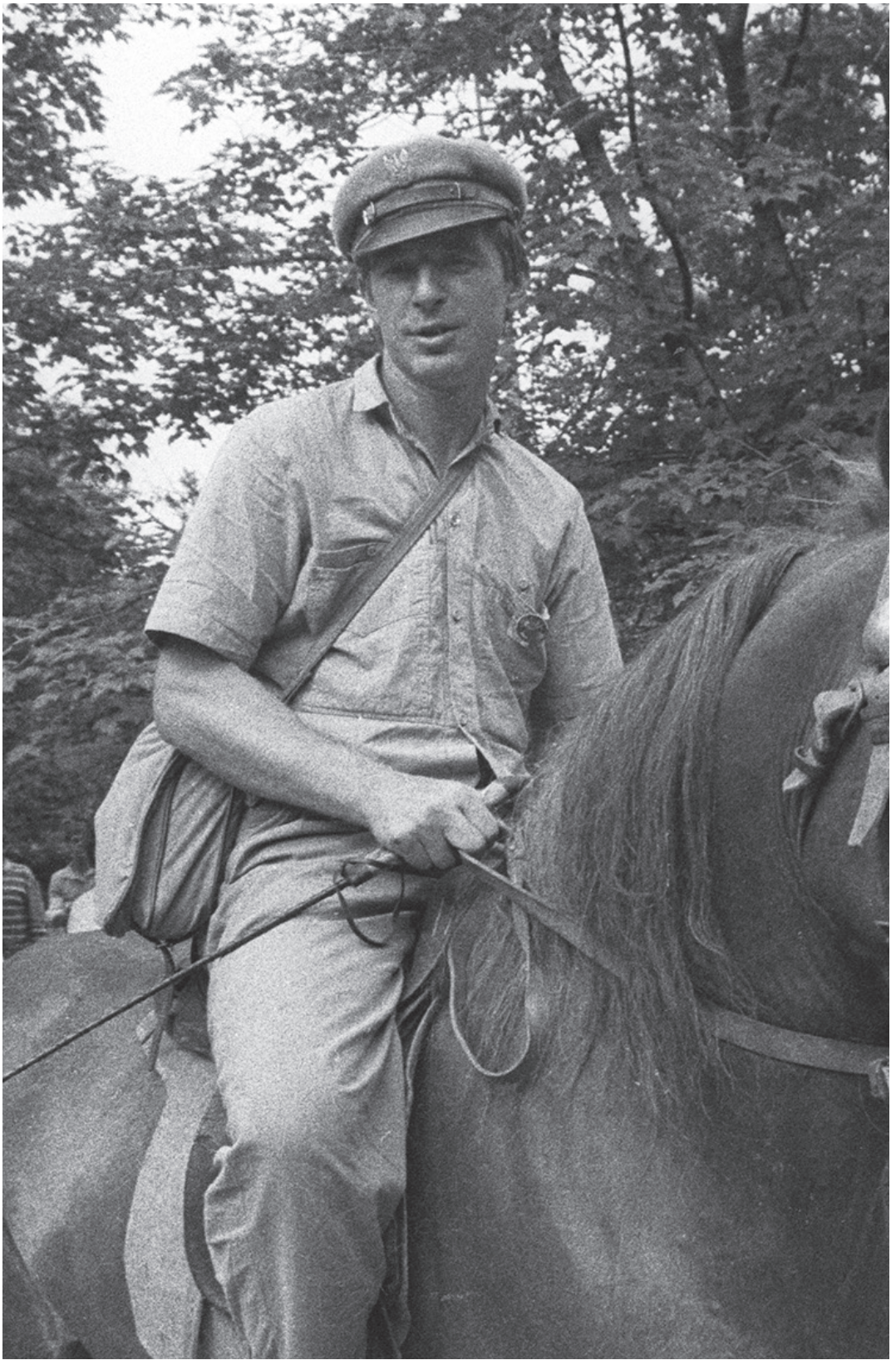
Copyright:
© Maciej Gawlikowski i Mirosław Lewandowski
© Instytut Historyczny nn im. Andrzeja Ostoja-Owsianego

**Książka złożona krojem pisma Brygada 1918,
powstałego na 10-lecie niepodległości Polski, niedawno odkrytego po latach
zapomnienia, zdigitalizowanego i udostępnionego w 100-lecie niepodległości.**

ISBN:
978-83-949058-1-1

Warszawa 2018

Wojtkowi Pęgielowi
(1955-2005)

Całe nasze życie jest marszem.
Każde pokolenie ma swoją kompanię kadrową
- pierwszą kolumnę żołnierzy niepodległości.
Od nas tylko zależy, aby nasz Marsz dotarł do celu,
abyśmy i my mieli nie tylko swój dzień 6 sierpnia,
ale i 11 listopada

Leszek Moczulski
do uczestników Kadrówki
sierpień 1986 r.

Znaczenie 6 Sierpnia

Data 6 sierpnia jest współcześnie źle odczytywana. Nie doceniano jej wagi już w okresie międzywojennym, traktując wyłącznie jako rocznicę lewicy niepodległościowej, gdy narodowa demokracja już w 1914 roku uznała czyn strzelców Piłsudskiego za zdradę narodową, gdyż walczyli po stronie mocarstw centralnych. W okresie PRL była to data zakazana. Obecnie traktuje się ją jako niezbyt ważną rocznicę wystąpienia jednej z licznych polskich formacji zbrojnych, które rozpoczynały walkę w latach 1914-1921 (III Powstanie Śląskie). Na ogół działania strzeleckie uważa się za część czynu zbrojnego Legionów i wpisuje w ich historię.

To duże nieporozumienie. Marsz strzelecki na Kielce nie tylko rozpoczął zbrojne działania niepodległościowe w I wojnie światowej, lecz przede wszystkim był kolejnym polskim powstaniem narodowym, wprawdzie wkrótce przerwanym, lecz wznowionym pod koniec wojny. W dodatku – w przeciwieństwie do poprzednich – zwycięskim. Datę 6 sierpnia należy traktować tak samo, jak 24 marca (przysięga Kościuszki), 29 listopada i 23 stycznia. To daty powstań narodowych.

Taki był też zamysł, podjęty tuż po przegranej rewolucji 1905 roku. Europa zbliżała się do wielkiej wojny, w której zaborcy mieli walczyć przeciwko sobie. Piłsudski dostrzegał to wyraźnie i postanowił taką sytuację wykorzystać. Początkiem przygotowań było utworzenie Związku Walki Czynnej w 1908 roku i nieco późniejsze formowania oddziałów strzeleckich – formalnie zrzeszeń sportowych. Korzystał z doświadczeń poprzednich powstań. Rozwinął koncepcję Mierosławskiego tworzenia kadr powstańczych przed rozpoczęciem walki. Pamiętał, że wszystkie rozpoczynały się pod presją okoliczności, ogólnie niesprzyjających. Późniejszy Marszałek chciał tego uniknąć. Wbrew powszechnej opinii uważał, że „zwycięstwo pójdzie ze wschodu na zachód": najpierw padnie główny zaborca – Rosja, później Niemcy, zwyciężą alianci zachodni. Polacy winni w tym uczestniczyć jako odrębny podmiot. Ogłoszenie powstania miało nastąpić jeszcze przed formalnym rozpoczęciem wojny pomiędzy monarchiami Habsburgów i Romanowów. Powołany konspiracyjnie rząd narodowy wypowiada wojnę Rosji, oddziały strzeleckie przekraczają granicę, wyzwalają ziemie polskie spod rosyjskiego władztwa, rozpoczynając powstanie. Samodzielne działania polskie, niezależne od mocarstw,

rozpoczynają się w optymalnym momencie. Piłsudski, studiując zamiary przyszłych stron walczących, niezbyt ściśle utrzymywane w tajemnicy, ustalił, że Rosjanie będą koncentrować swoje armie na wschód od Wisły. Zachodnia połowa Kongresówki miała być ewakuowana. Wystarczyło wkroczyć tam zbrojnie, ogłosić stworzenie państwa polskiego, obok wojska przystąpić do formowania administracji. Rosjanie, jeśli nawet zareagują, uczynią to z opóźnieniem, rządy walczących państw staną przed faktem dokonanym. W dodatku przeprowadzenie całej akcji powstańczej odbędzie się w czasie najbardziej sprzyjającym. Wojnę państwa wypowiadały sobie natychmiast po ogłoszeniu mobilizacji, a jej przeprowadzenie i przewiezienie wojska na front wymagało ok. dwóch tygodni. W tym czasie nic się nie działo, wszyscy czekali na pierwsze bitwy. I w tej chwilowej ciszy, po dramatycznych dniach narastania zagrożenia wojennego, wybuch powstania polskiego mógł być dobrze słyszany w całej Europie.

Generalne założenia swoich planów powstańczych przyszły Marszałek ogłosił w kilku publikacjach. Nie używał tylko słowa „powstanie" – po straszliwych represjach rosyjskich z lat sześćdziesiątych, miało ono bardzo zły odbiór, posługiwał się słowem „rewolucja". Nie unikali jednak tego terminu młodzi ludzie, którzy wstępowali do związków strzeleckich. Wcześniej nie wiązali swojej kariery ze służbą wojskową, chcieli być lekarzami, inżynierami, nauczycielami, przedsiębiorcami. Gdy pojawiła się wizja powstania, udział w nim – i wcześniejsze przygotowania do walki – uznali za swój obowiązek. Gdy wreszcie zbrojnie przekraczali granicę, śpiewali pieśń powstańców styczniowych „Hej, strzelcy wraz, nad nami Orzeł Biały..." – bo strzelec oznaczał nie żołnierza, lecz powstańca.

Wojna CK Austro-Węgier z Rosją rozpoczęła się formalnie 6 sierpnia 1914 roku o godzinie 12. Jednak dopiero od 7 sierpnia austriackie zagony kawaleryjskie zaczęły przekraczać granicę z Rosją we wschodniej Galicji, aby rozpoznać koncentrację rosyjską. W zachodniej Galicji nieliczne oddziały osłonowe powoli się mobilizowały. Rzeczywiste działania wojenne na froncie wschodnim rozpoczęły się w połowie sierpnia, a nabrały intensywności dopiero w drugiej jego połowie.

Rosjanie rozpoczęli ewakuację ziem na zachód od Wisły jeszcze przed 6 sierpnia. Osłaniały ją tylko dwie dywizje kawalerii, powoli odchodzące na Puławy i Dęblin, względnie Modlin i Warszawę. Główne siły rosyjskie koncentrowały się na linii Niemen – Bug, zmobilizowany garnizon warszawski przewieziono do Białegostoku i Wołkowyska. Także Austriacy

i Niemcy nie przewidywali, że na zachód od Wisły cokolwiek istotnego będzie się działo. Austriacy planowali swoją pierwszą główną ofensywę znad Sanu na Lublin, a Niemcy zajęli jedynie niewielkie fragmenty zaboru rosyjskiego: Zagłębie Dąbrowskie (gdyż był to ważny ośrodek przemysłowy), przygraniczny Kalisz i przedpola Torunia. Nie zamierzali iść dalej, skupiając swe nieliczne siły do obrony Prus Wschodnich (gros Wehrmachtu był na froncie zachodnim). Zachodnia część Kongresówki tworzyła pustkę strategiczną, co Piłsudski przewidywał już w swoich pracach przed I wojną światową i co postanowił wykorzystać, rozpoczynając swoje działania wcześniej niż Austriacy.

Ważną rolę w tych przełomowych dniach odegrał kapitan Józef Rybak, szef HK Stelle – placówki wywiadowczej w Krakowie, rzeczywisty polski patriota, choć austriacki oficer. W latach przedwojennych pomagał jak mógł przy wypożyczaniu broni oddziałom strzeleckim, zdając sobie sprawę, że to kadra przyszłego powstania. Austriacy dopiero po 1912 roku zaczęli podejrzewać, że oddziały strzeleckie szykują się nie do pomocy dla armii austriackiej, tylko dla powstania przeciwko Rosji, którego Wiedeń nie zamierzał wspierać, a tym bardziej wszczynać. Rybak starał się rozwiewać podejrzenia swoich szefów, co opóźniło przeciwdziałania cesarsko-królewskich władz, lecz już wiosną 1914 roku postanowiły one ograniczyć i poddać ścisłej kontroli ruch strzelecki. Wybuch wojny światowej przekreślił te plany. Rybak przekazywał zwierzchnikom dość fikcyjny zamiar, że mobilizacja strzelecka pozwoli sformować grupy wywiadowcze, które będą informować o ruchach wojsk rosyjskich i podejmować jakieś działania dywersyjne. Wynikało to z wcześniej zawartej umowy, że Austriacy będą wypożyczać broń strzelcom i pozwolą im się szkolić, a podziemie socjalistyczne w Kongresówce w zamian zacznie im dostarczać informacji wywiadowczych. Później na tej podstawie przywódcy prawicy próbowali udowodnić, że strzelcy byli agentami austriackimi. W rzeczywistości to działacze promoskiewskiej narodowej demokracji w Dumie głosowali – wbrew całej opozycji, kierowanej przez partię Kadetów – za przyznaniem kredytów na rozbudowę armii rosyjskiej, nic w zamian nie uzyskując. Natomiast umowa z Austriakami pozwoliła PPS-FR, ZWC i związkom strzeleckim przygotować kadry przyszłego powstania. Piłsudski i jego ludzie dostarczali w zamian Austriakom informacje przypadkowe. Jak wpadło im coś w rękę, co mogło zainteresować ich wywiad, to im przekazywali, lecz nie szukali takich materiałów. Nie traktowali tego

jako zobowiązania poważnego. Rybak to krył i jedynie stwarzał pozory lojalności wobec Austriaków. Dostarczał natomiast przywódcom strzeleckim istotnych informacji. Przede wszystkim uprzedził zawczasu Piłsudskiego, że wojna wybuchnie 6 sierpnia o godzinie 12 (Austriacy tego nie rozgłaszali w prasie). Dzięki temu Komendant był w stanie na czas przeprowadzić mobilizację strzelecką i wydać rozkaz przekroczenia granicy.

Zmobilizowanych strzelców było znacznie więcej niż posiadanej przez nich broni. Niektórzy wyśmiewali się, że Piłsudski „ćwiczy musztrę w krzakach z gimnazjalistami uzbrojonymi w kije". Było trochę broni prywatnej oraz niewielka liczba karabinów, których w celach pokazowych dostarczyli Austriacy, oraz znacznie większa liczba werndli, wypożyczonych przez armię; po ogłoszeniu mobilizacji wojsko zażądało ich zwrotu. Już w ostatniej chwili, za prawie wszystkie posiadane pieniądze, kupiono w Budapeszcie partię mannlicherów. Wystarczyło to na uzbrojenie Pierwszej Kompanii Kadrowej. Pozostałe kilkanaście opuściły Kraków praktycznie bez broni. Sprawę rozwiązał Rybak. Samowolnie wydał polecenie wydania z magazynu w Krzeszowicach (w Krakowie było to niemożliwe) dwóch tysięcy karabinów (czyli znacznie więcej niż wcześniej miały związki strzeleckie). Dzięki temu 6 sierpnia około trzech tysięcy strzelców dysponowało bronią i mogło wyruszyć „na powstanie".

Władze austriackie w ogóle nie wiedziały, że strzelcy przekroczą granicę rosyjsko-austriacką – i to jeszcze przed wybuchem wojny (Pierwsza Kompania Kadrowa – ok. godziny 9). Nie wiedział też o tym Rybak, choć się domyślał. Główne siły strzeleckie, z udziałem Piłsudskiego, idąc od strony Krzeszowic, przekroczyły granicę już po wybuchu wojny – między 22 a 1 w nocy z 6 na 7 sierpnia, idąc w kierunku na Ojców, Skałę, Słomniki i Miechów – o dzień marszu za Kompanią Kadrową.

Tak wyglądało rozpoczęcie powstańczej wojny z Rosją – całkowita improwizacja!

Było to porównywalne bezpośrednio z rozpoczęciem poprzednich powstań narodowych.

Powstanie Kościuszkowskie było planowane, ale rozpoczęło się przypadkowo, bo Rosjanie chcieli rozbroić brygadę kawalerii narodowej Madalińskiego w Ostrołęce (zgodnie z układem rozbiorowym). Aby do tego nie dopuścić, Madaliński opuścił Ostrołękę 12 marca i okrężną drogą ruszył do Krakowa, bo było wiadomo, że powstanie tam właśnie zostanie

ogłoszone. Doszło do tego dwanaście dni później. Kościuszko ogłosił wybuch insurekcji, dysponując zaledwie kilkoma pułkami.

Powstanie Wielkopolskie gen. Dąbrowskiego w 1806 roku było działaniem spontanicznym, dokonanym pod osłoną nadchodzącej armii francuskiej.

W listopadzie 1830 roku zorganizowani spiskowcy byli tylko w Szkole Podchorążych – kilkudziesięciu ludzi. Drugą grupę stanowiło niewiele ponad 20 cywilnych spiskowców, którzy zebrali się na moście przy Łazienkach i stamtąd poszli w górę, na skarpę, na Belweder, łapać wielkiego księcia Konstantego. W koszarach 4 pułku piechoty udało się kilku oficerom należącym do spisku wezwać 4 pułk piechoty do powstania – i on ruszył pierwszy, a dopiero za nim podążyły inne (nie wszystkie). Dołączyli spontanicznie cywile, razem zdobyli Arsenał. Tak się zaczęło Powstanie Listopadowe.

Powstanie Styczniowe przygotowywano dość długo, ale sam wybuch improwizowano, ponieważ rzeczywisty wielkorządca Polski z ramienia cara Aleksandra II – margrabia Wielopolski – ogłosił brankę do wojska rosyjskiego, aby sparaliżować wybuch. Niektóre oddziały, np. Langiewicza, początkowo nie brały udziały w walkach, gdyż najpierw należało je przeszkolić.

Kolejne powstanie zaczęło się 6 sierpnia 1914 roku. Podobnie jak Powstanie Styczniowe było przygotowane przez wiele lat, lecz jego początek trzeba było improwizować, a większość broni – kupionej w Budapeszcie i uzyskanej dzięki Rybakowi – otrzymano niemal w ostatniej chwili.

Rankiem 6 sierpnia Pierwsza Kompania Kadrowa przekracza granicę rosyjską. Pożyczoną siekierą strzelcy rąbią rozbiorowe słupy. Już po tamtej stronie, na szczycie wzgórza, komendant kompanii Tadeusz Kasprzycki (jeszcze nie ma nominacji oficerskich!) w imieniu nieistniejącego, tajnego Rządu Narodowego ogłasza wojnę z Rosją. Wszystkim łomocą serca: wiedzą, że to oni pierwsi rozpoczęli powstanie. W tym samym czasie na stolikach kawiarni krakowskich czyjeś ręce rozkładają ulotki: „Walka rozpoczęta, powstanie!".

Zosia Zawiszanka, która potem odegrała ważną rolę w kobiecej grupie wywiadowczej, rozwoziła po wsiach plakaty: „Nie dajcie się wcielić do wojska rosyjskiego!". Spotkała się z całkowitą obojętnością. Gdy zrozpaczona wróciła do domu, czekała na nią wiadomość, że ma się zgłosić w Słomnikach, bo powstanie się rozpoczęło. Powstanie! Co za radość! Dwa

miesiące później, kiedy już były Legiony, Zawiszanka wracająca do Krakowa z dramatycznej wyprawy na front, zgłosiła się do komendy Legionów. Tam ją przyjął oficer w mundurze austriackim, dobrze mówiący po polsku Hauptman v. Zagórski i zażądał, aby mu zdała raport. Odmówiła. „Jak to? Polskie powstanie i austriacki oficer? Mogę oddawać informacje tylko polskim władzom powstańczym!".

Wkroczenie strzelców do Królestwa nie było tylko akcją zbrojną, lecz przede wszystkim polityczną. Wszędzie natychmiast powstawały komisariaty Rządu Narodowego. Wprawdzie żaden rząd nie istniał, Piłsudski prawie nie miał przy sobie ludzi o wystarczających kompetencjach, aby go utworzyć, jednak to w imieniu tej pozorowanej władzy powstawały polskie organy państwowe. Komisariaty zajmowały się także wspieraniem wojska – czyli strzelców, którzy formowali powstańczą armię polską. Przede wszystkim jednak działały w sferze cywilnej. Sprawowały nadzór nad samorządami, uruchomiły szkoły, dbały o aprowizację, ożywiały przedsiębiorstwa, zaczęły zbierać podatki. Zanikły (i już się nie odrodziły) dopiero, gdy wielka ofensywa rosyjska zajęła Kieleckie, podeszła pod Kraków i Olkusz. Wtedy powstanie zostało przerwane.

Jednak to co najważniejsze zostało już dokonane.

Gdy rozpoczynała się wojna, sprawa polska była już w Europie dawno zapomniana. Żadne z mocarstw zaborczych nie chciało jej wznawiać, pozostałe państwa nie miały w tym żadnego interesu. Dość przyjazne w XIX w. sprawie polskiej Francja i Wielka Brytania nie zamierzały nic czynić bez inicjatywy caratu. To właśnie w Petersburgu (wkrótce przemianowanym na Piotrograd) dostrzeżono nadchodzącą groźbę. Rosjanie głosili, że powstania polskie są niepoważne, lecz dobrze pamiętali, jak wiele przysporzyły im kłopotów. Teraz ogłoszono nowe, a strzelcy Piłsudskiego szli na Kielce. Z zachodniej Kongresówki ewakuowano wojsko i władze cywilne, tereny ogarnięte powstaniem powiększały się z dnia na dzień. W rządzie i naczelnym dowództwie carskim podjęto nadzwyczajne kroki, sprzeczne z dotychczasową polityką i strategią. Dywizję Nowikowa zawrócono na Kielce, wsparły ją dwie dywizje kawalerii, maszerujące z Warszawy (po drodze w Grójcu, uniesiony patriotycznym duchem, dołączył do nich Konstantyn Rokossowski – późniejsze marszałek Sojuza).

Ważniejsze decyzje podjęto w Petersburgu. Wieść o powstaniu w Polsce, o marszu Piłsudskiego na Kielce, zaalarmowała rząd carski. Po parodniowych dyskusjach przyjęto tekst manifestu, podpisanego przez

naczelnego wodza, wielkiego księcia Mikołaja Mikołajewicza. Miał on powstrzymać powstanie, głosił wolność dla Polski, „swobodnej w swej wierze, języku i samorządzie". Za taki tekst jeszcze niedawno zsyłano na Sybir. Teraz, 14 sierpnia 1914 roku, ogłoszono go równocześnie w Petersburgu, Paryżu, Moskwie i Warszawie. Zapomniana sprawa polska nagle ożyła. Najgłośniej wypadło to nad Sekwaną: rozentuzjazmowane tłumy krzyczały na ulicach: „Vive la Pologne!".

Wcześniej jeszcze zareagował Wiedeń. Nim wojska austriackie przekroczyły granice, przed nimi wyzwalali ziemie miechowskie i kieleckie strzelcy. Dla CK Naczelnego Dowództwa był to nie lada kłopot; można tę ruchawkę łatwo zdusić siłą, ale wtedy galicyjscy Polacy przestaną wspierać rząd. Ożywiono więc zapomnianą w Wiedniu, lecz dobrze pamiętaną w Krakowie, koncepcję trialistycznego cesarstwa z lat sześćdziesiątych ubiegłego stulecia. Rosjanie wówczas, po Powstaniu Styczniowym, prawie gotowi byli oddać Warszawę za Lwów. Teraz pomysł ożywiono na nowo. Cesarz Franciszek Józef miał już gotowy manifest, zapowiadający utworzenie trzeciego członu monarchii ze stolicą w Warszawie, lecz zaprotestowali Węgrzy, broniący dualizmu. Ograniczono się do powołania Naczelnego Komitetu Narodowego, złożonego prawie wyłącznie z polityków galicyjskich, wiernych cesarzowi. Pod jego egidą, ale austriacką komendą, powstały Legiony Polskie. Z pewnym opóźnieniem akces do nich zgłosił Piłsudski. Innego wyjścia nie było. Rozbudowywane szybko zgrupowania strzeleckie znalazły się pomiędzy dwoma armiami – rosyjską i austriacką. Trwała jednak nadal budowa państwa powstańczego. Przerwano ją, gdy potężna ofensywa rosyjska dotarła do tych wyzwolonych ziem.

Mleko się jednak rozlało: sprawę polską wznowiono i umiędzynarodowiono – nic ani nikt nie mógł tego zmienić. Mocarstwa – zaborcze i koalicyjne – mogły opóźniać jej rozwiązanie, lecz nie wstrzymało to biegu historii.

Cztery lata później ci sami ludzie z POW, którzy w sierpniu 1914 roku rozpoczęli powstanie, wznowili go w chwili upadku ostatniego zaborcy – Prus. Tym razem odbyło się to prawie bezkrwawo, Niemcy oddawali broń chętnie. Rozbrajanie rozpoczęło się 11 listopada, tego samego dnia Rada Regencyjna mianowała Józefa Piłsudskiego Naczelnym Wodzem Wojska Polskiego, trzy dni później oddała mu całą władzę jako Tymczasowemu Naczelnikowi Państwa. Polska stała się niepodległa! Choć przez

następne dwa lata trzeba było tej niepodległości bronić zbrojnie, 11 listopada stał się datą przełomową. Tego dnia odzyskaliśmy niepodległość po latach walki rozpoczętej 6 sierpnia 1914 roku.

Leszek Moczulski
1 września 2018 r.

Zainteresowani tematem mogą znaleźć obszerny opis strzeleckiej epopei w książce Leszka Moczulskiego „Przerwanie powstanie polskie 1914", Warszawa 2010.

Dariusz Wojtowicz
Jerzy Woźniak
Ewa Wrzesińska.

Indeks nazwisk

A
Abraham Roman: 37, 42, 47, 48, 50, 53, 62, 78, 102, 361
Albiniak Andrzej: 180, 207, 217, 358, 366
Alf-Tarczyński Tadeusz: 175
Anders Ryszard: 179
Andrusikiewicz Tomasz: 176, 233, 240, 243
Andrzejewska Renata: 136, 140, 260
Arczyński Wojciech: 122
Augustowski Zygmunt: 51, 53-55, 99

B
Barański Władysław: 153
Bąk Adam: 181
Bednarczyk Tadeusz: 99, 189
Belina-Prażmowski Władysław: 130, 201, 225,
Beria Ławrientij (Wawrzyniec): 187, 189
Bezeg Henryk: 33-34, 67, 74, 79, 88-89, 91, 94, 98-99, 106
Bieda Franciszek: 122
ks. Bielański Janusz: 180
Bielecka Małgorzata: 124
Biernacki Seweryn: 129, 148, 175, 340
Bigaj Marian: 144
Bigaj Zofia: 180
Bik Marek: 131, 134, 140-141, 145-146, 149, 151, 157, 162, 165, 176, 187, 189, 191, 195, 197, 200, 220, 222, 224, 225-226, 228, 271, 283, 293, 299, 315, 325, 328, 347, 353, 366
Bittner Ludwik: 26
Bocian Ryszard: 157, 162, 235, 243, 244, 318, 363, 366
Bogacz Janina: 278
Borkiewiczowa: 72

Boroń Piotr: 206
Boroń Piotr Maria: 111, 119, 122-126, 130, 134-135, 140-141, 144, 177, 186, 206, 211, 252, 258, 260, 262, 277, 281, 282
Boruta-Spiechowicz Mieczysław: 37, 38, 41-43, 45-48, 52-53, 59-60, 62-65, 67-72, 79-82, 89-90, 94, 96, 99, 102, 110-111, 122, 124, 126, 130, 145, 176, 186-187, 200, 361-362, 369
Borzęcki Andrzej:122
Bukowski Jerzy: 160, 232, 366
Bukowski Jerzy: 161, 363
Breżniew Leonid: 266
Bruliński Władysław: 58
Brykowicz-Waksmundzka Katarzyna: 122
Brzęk-Osiński Michał Tadeusz: 126, 129-130, 176, 340
Burchardt-Bukacki Stanisław: 152
Byczkowski Andrzej: 339
Byczkowski Kiejstut: 179, 339
Byczkowski Lech: 164, 170, 179, 254, 324, 339

C
Cenckiewicz Sławomir: 171, 181, 256, 353, 366
Chałoński Michał: 122, 130, 161, 176, 233, 340
Chlebowski Cezary: 194
Chmielewski Zenon: 176
ks. Chojnacki Adolf: 171
bp Choromański Zygmunt: 51
Chudziak Andrzej: 179
Chrząszczewski Wincenty: 51
Cohn Ludwik: 101
Cybulski Andrzej: 169, 179
Czajkowski Władydaw: 175
Czarnecki Zygmunt Jerzy: 156, 175
Czechmanowska Danuta: 165, 179, 213, 226, 261, 340, 352, 367
Czerniewski Kazimierz, ps. „Korebko": 194, 197
Czuma Andrzej: 92, 94, 98, 101
Czyżewski Ludwik: 175
Czyżowski Kazimierz Andrzej: 41, 74, 79, 88

D
Dalewski Tadeusz: 64, 67-68, 74
Daniszewska Zofia: 180
Darowski Tadeusz Karol: 190, 192
Daszuta Katarzyna: 180, 247
Dąbrowa-Kostka Stanisław: 81
bp Dąbrowski Bronisław: 59, 100
Dąbrowski Jan Henryk: 18
Dąbrowski Tadeusz: 122
Denhoff-Czarnocki Wacław: 118
Degórska-Czybowska Danuta: 163
ks. Deskur Andrzej: 332
Dębicki Stanisław: 175
Dębosz Jan: 60, 63, 68-71, 73, 79, 81-82
Dobrowolski Jerzy: 137, 147-148, 153, 156-157, 162, 165, 169, 174, 178, 186, 203, 206, 208-209, 213, 225-226, 234-235, 246, 261, 273, 279, 283, 290, 293, 308, 330, 367
Dobrowolski Stefan: 149
Dobrzański Jan: 163, 175
Domińczyk Mirosław: 125, 238
Dorembowicz Bolesław: 72
Dronicz Stanisław: 171
Duch Bronisław Bolesław: 30
Dumanowska Katarzyna, patrz Staniszewska Katarzyna
Dymacz Edward: 144
Dykacz Lesław: 170, 207, 229, 244, 280, 367
Dziarmaga-Działyński Zygmunt: 40, 49, 53-54, 78
Dziatko Bogusław: 153, 179, 322-323

F
Fastowicz Ludmiła: 165, 179, 200, 207, 217, 234, 246, 278, 337, 342, 355, 367
Feill Małgorzata: 181
Ferczyk Zbigniew: 122
Ferster: 56
ks. Figlewicz Kazimierz: 28, 79, 110, 127
Fischer Andrzej: 11, 122, 124, 134, 146, 147-149, 164, 169, 171, 179, 195, 200, 253, 308, 337, 355, 367

Fischer Andrzej: 144, 160-161, 364
Fischer Anna: 11, 147, 149, 178, 288, 300, 302, 306, 330, 337, 367
Fischer Iwona: 119
Fischer Teresa: 147, 179, 195, 322-323, 337
Florczyk Stanisław: 178, 198, 330, 334, 353
Formański Wojciech: 11, 124, 177, 245, 322-323, 330, 334, 355, 367
Frazik Wojciech: 140, 141, 144, 184, 206, 216-217, 220, 229, 234, 260-261, 286, 353, 367
Friszke Andrzej: 101, 362

G
Gaczoł Andrzej: 122, 364
Gawlikowski Maciej: 137, 156, 157, 162-163, 178, 189, 203, 206, 208-210, 212, 226, 235, 244, 260-261, 279, 288, 292, 294-295, 330, 332, 367
Gawlikowski Maciej: 79, 99, 125-126, 145, 165, 362, 364, 365
Gardy Stanisław: 177
Gąsiorek Marian: 68-69, 71
Gąsiorowski Krzysztof: 112
Gemser Andrzej: 131, 363
Gęsicki Wiesław: 12, 146, 156, 171, 178, 215, 241-243, 257, 287, 306, 324, 334, 342, 355, 358
Gilewski Włodzimierz: 54
Głowiński Marian: 175
Godecki Stanisław: 74
Gołębiewski Marian: 40, 94
Góra Tadeusz: 62, 69, 86
Grabowski Roman: 176
Gren Jerzy zob. Ziółkowski Henryk
bp Groblicki Julian: 111
Grodecki Władysław: 163-164, 179, 338
„Grot", zob. Rowecki Stefan
Gruca Kazimierz: 176
Grzędziński January: 39, 74

H
Hall Aleksander: 112
Heda Antoni, ps. „Szary": 12, 153, 163, 175, 191, 194-197, 320, 331-332, 353,

Hejduga Marta: 178, 266
Helfer Jan: 114, 127, 174, 192, 256
Hempel Stanisław: 39
Henisz Emil: 74
Herwin-Piątek Kazimierz: 152
Herzog Józef: 28, 34, 35, 41, 53, 64, 68, 69, 72, 74-75, 79, 80-83, 86-89, 94, 108-109, 119, 122, 127, 130-131, 176, 184, 186,188, 191, 201, 204, 238, 255, 264, 271-272, 340, 361
Herzog Józef: 28, 34, 41, 54, 64, 72, 86, 362
Hnatowicz Roman: 12, 140, 156, 157, 162-165, 178, 200, 234-235, 242, 251, 261, 280, 301-302, 349,
Hudzicki Antoni: 80, 127, 174
Hyc Jan: 74

I
Ike-Duninowski Karol: 246
Iranek - Osmecki Kazimierz: 175
Izdebski Andrzej: 12, 128, 131, 134, 140-141, 151, 153, 176, 194, 199, 204, 211, 216, 262, 265-267, 353
Izdebski Andrzej: 131, 363, 366

J
Jagmin-Sadowski Jan: 48
Jakubowski Stanisław: 177
Janke Zygmunt: 33
ks. Jankowski Henryk: 202
Jankowski Roman: 169, 179
Janowski Józef: 178, 286, 293, 294
Jarnuszkiewicz Czesław: 169, 175
Jarosz Janusz: 112
Jarzembowski Aleksander: 176
Jasińska Danuta: 171, 180, 355
ks. Jaskółowski Józef: 35
Jaworski Marian: 122, 125, 238, 240
bp Jaworski Mieczysław: 152, 210, 276, 279
Jellenta Stefan: 51, 72, 74, 174
Jędras Andrzej: 146, 178

Jędras Krystyna, zob. Klima Krystyna
Jędras Krystyna: 144, 160 , 161, 364
Jędrzejewicz Wacław: 174
Joachimiak Małgorzata: 153, 157, 178, 225, 228, 322-323
Józewski Henryk: 33-34
Jóźwik Sławomir: 177
Jurczak Stefan: 122
Justa Zbigniew: 181

K
Kaczyński Mirosław: 165, 179
Kadera Henryk: 129, 148, 175, 340
Kalas Maria, patrz Mansfeld Maria
Kalisz Jakub Edward: 135, 365
Kalisz Piotr Andrzej: 141, 364
Kałka Adam: 149
Kamiński Franciszek: 26
Kamiński Mieczysław: 175
Kamiński Olimpiusz Jan: 50, 78-79
Kamirski Władysław: 74
Kamocki Janusz: 122
Kantor Lucjan: 119
Kasprzyk Jan Józef: 171, 260, 343, 360, 367
Kasprzyk Jan Józef: 10, 118, 125, 135, 365
Kasprzyk Teresa Maria: 135, 365
Kaszubski Alojzy: 147, 175
Kawalec Anna: 122
Kąkol Kazimierz: 100
Kęcki J.: 149
Kiepura Jarosław: 164, 178, 241, 243, 257, 280
Kinaszewska Danuta, patrz Kowacka Danuta
Kisiel Celina: 177, 240, 266, 269, 284
Klama Krzysztof: 181
Kleszczyński Edward: 175
Klima Krystyna: 136, 178, 202, 260, 367
Kluba Irena: 180
Kluba Joanna: 180

Klucznik Kazimierz: 177
Klucznik Kazimierz: 122-123, 125-126, 129, 364
Kłobucka Danuta: 180
Koczur Maria: 12, 151, 300, 330
Koczwara Józef: 55
Kołodziejczyk Stanisław: 74
Komarnicki Tytus: 89
abp. Kominek Bolesław: 59
Konik Janusz: 177, 233
Konstantynowicz Bogdan: 246
Koprowski Eugeniusz: 177
Korczyński Stanisław: 28, 35, 61, 65, 68, 72-73, 79
„Korebko", patrz Czerniewski Kazimierz
Korkozowicz Jan: 39
Korpas Joanna: 122, 123, 125, 140, 177, 211
Kot Andrzej: 179, 300
Kotarba Janusz: 12, 268-279, 300
Kotarba Katarzyna: 226
Kowacka Danuta: 137, 140, 157, 178, 215-216, 226, 228, 261, 342, 349, 367
Kowalski Wincenty: 130, 174
Koza Janusz: 157, 170, 177, 238, 332, 367
Koźmiński Paweł: 136, 141, 176, 211, 220, 243, 260, 266, 274
Krawczak Tadeusz: 38, 47, 362
Krawczyk Tadeusz: 62
Krawczyński Dionizy: 170-171, 174, 181, 256, 336, 354-355, 367
Krawczyński Rafał: 246
Krcha Miłosz: 180
Krok-Paszkowski Henryk: 152
Król Krzysztof: 153
Królikiewicz Mieczysław: 73, 122, 174
Kruk-Kruszewski Jan: 152
Krzyczkowski Józef, ps. ,'Szymon": 40, 48
Krzymowski Bolesław: 33
Krzysztoporski Adam: 107
Ksel Marianna: 176
Kubicki Michał: 74
Kuczalski Andrzej: 81-82

Kudła Andrzej: 177
Kudła Dariusz: 177
Kulak Robert: 119, 122-126, 130, 137, 141, 146, 148, 151-152, 156-157, 161-162, 176, 186, 190, 199, 212, 222, 241, 264, 272, 276, 324, 331, 334, 340, 347, 363, 366
Kulikowski Julian: 50
Kuliński Henryk: 122
Kułakowski Stanisław: 177
Kummant Leopold: 94, 95
Kuroń Jacek: 66, 100-101, 361-362
Kurowski Jacek: 178, 290, 293, 312
Kurska Anna: 12, 179, 251, 253
Kurzyniec Marek: 168
Kuś Stanisław: 122, 153
Kwiatkowski Eugeniusz: 83, 86
Kwasiborski Józef: 56
Kwiecień Józef: 81
Kwiecień Stefan: 128

L
Lamers Jan: 27
Lange Krzysztof: 180
Lange Patryk: 179, 246
Laskowski Wincenty: 180
Laskus Małgorzata: 181
Lasoń Józef: 31, 32
Laubner Wilhelm: 105
Leszczyc-Przywara Stanisław: 96, 102, 122, 127, 174, 184, 188, 204, 264
Lewandowski Jacek: 165, 169, 215, 218, 228, 235, 242, 246, 349, 353, 367
Lewandowski Mirosław: 9, 79, 99, 125-126, 145, 165, 362, 364-365
Lewicki Adam: 74
Lidwin Tadeusz: 175
„Lin", patrz Żółkiewski Antoni
Lipiński Edward: 101
Lipiński Wacław: 124
Lipka Jacek: 246
Liszko Stefan: 175

Ł
ks. Łabuda Marek: 148, 347
Łakomiec Krzysztof: 122, 131, 177
Łenyk Szymon: 181
Łenyk Zygmunt: 146, 151, 160, 174, 178, 215, 223, 227, 308, 322-323, 331, 353, 367
Łobodziński Jan: 80, 122, 127, 131, 174
Łoś Marek: 137, 206

M
kard. Macharski Franciszek: 206, 210
Mackiewicz Józef: 58
Maczek Stanisław: 175
Maćkowiak Jarosława: 179, 241, 243, 300
Madejski Eugeniusz: 128
Majchrowicz Edmund: 180
Majchrowski Jacek: 130, 365
Majdzik Mieczysław: 12,131, 151, 176, 194, 197-198, 288, 299, 308, 353,
Majski Iwan: 30
Makowska L.: 149
Malaga Andrzej: 177
Malewski Adam: 99-100, 104-105, 361
Malik Andrzej: 122
Małachowski Grzegorz: 119, 122, 124, 206
Małachowski Grzegorz: 122, 124, 126, 134, 363-364
Małorzewska Małgorzata: 222, 330, 332, 334
bp Małysiak Albin: 152, 175
Mansfeld Maria: 124, 135, 165, 177, 197, 199, 210, 216-218, 220, 222, 225, 227, 240, 246, 254, 264, 266-267, 270-272, 274, 282, 330, 332, 340, 343, 367
Maxymowicz-Raczyńska Jadwiga: 174
Marcinek Andrzej: 137, 141, 144, 146-147, 151, 162-163, 178, 186, 301, 307
Marcinek Małgorzata: 137, 147, 178
Marcinek Zofia: 137, 147, 179
Marcinkiewicz Zygmunt: 180
Markiewicz Mirosław: 146, 178, 322, 330, 334
Markiewicz Przemysław: 146, 151, 178, 198, 215, 241, 367

Markowski Marian: 74
Martyniak Kazimierz: 73, 80, 109, 122, 127, 174, 188, 265
Mazurczyk Michał: 246
Mazurkiewicz Aleksander: 74
Mazurkiewicz Jan, ps. „Radosław": 39, 78, 95
Mączka Krzysztof: 177
Melak Stefan: 204
Michalak Elżbieta: 180
Michałek Agata: 162
Mierzwa Janusz: 122, 365
Migdał Stefan: 64, 114, 127, 174, 184, 265
Mikołajczyk Jarosław: 177
Milner D.: 149
Mirek Stanisław: 175
Moczar Mieczysław: 36
Moczulska Maria: 244
Moczulski Leszek: 10, 92, 93-95, 98, 101, 125, 129, 148, 151, 153, 157, 160, 163, 169, 171, 175, 244-245, 279, 318, 321, 346, 363
Moczulski Leszek: 6, 10, 21, 130, 366
Mohl Artur: 283-284, 306, 328
Mohl Jerzy: 131, 145, 148, 176, 191, 202, 225-226, 232, 282, 283, 289, 298, 303, 306, 308, 325, 367
Molęda Jan: 128
Moskalik Witold: 82
Mrowiec Władysław: 177
Murań Maciej: 181
ks. Musiał Tadeusz: 135, 147, 152
Muszkiet-Królikowski Henryk: 118
Muszyński Wojciech: 181
Muzyczka Ludwik: 9, 25, 30-32, 33, 36, 40, 43, 46-48, 53, 59, 65-67, 74, 80-82, 86, 361

N
Nakonieczna Maria: 179
Nawrocka Janina: 179
Nawrocka Janina: 144, 160-161, 364
Niepokólczycki Franciszek: 27, 40, 50, 53-55, 361

Niepokulczycki Hipolit: 40
Nowak Edward: 180
Nowak Juliusz: 128
Nowak Tadeusz: 28
Nowak Tadeusz Janusz: 11, 113
Nowakowski Krzysztof Z.: 11, 131, 137, 141, 144-149, 151-152, 157, 178, 184, 186, 194, 197-199, 209, 232, 234, 241, 243, 251, 253, 286, 294, 330, 347-348, 367
Nowakowski Krzysztof Z.: 118-119, 123, 134-135, 141, 145-146, 148-149, 152-153, 157, 160, 168, 365
Nowakowski Ludwik: 60, 64, 80, 108, 109, 122, 141, 174
Nowiński Dariusz: 123-125, 130, 364, 366

O
Olkuśnik Ludomir: 164, 169, 178, 200, 220, 235, 253, 266, 268, 276-281, 284, 288, 306, 309, 318, 324, 333, 336, 339, 342-343
Olkuśnik Ludomir: 122-123, 125-126, 129, 134-136, 141, 144-149, 162-163, 170, 364, 366
Olpeter Anna: 180, 215, 246
Olszewski Jan: 66
Olszewski Włodzimierz: 134, 141, 146, 148, 171, 178, 266-267, 293, 347
Orlik-Rückemann Wilhelm: 26, 175
Orzeł Marta: 177
Osmenda Łukasz: 174, 277, 364, 366
Osmenda Stanisław: 169, 277
Osmenda Zofia: 169, 277
Ostoja-Owsiany Adam: 147, 149, 178, 245, 308, 354, 367

P
Pachota Jerzy: 164, 179, 280
Pajdak Antoni: 66, 101, 175
Papee Adam: 175
Pasiecznik Ferdynand: 176
Patyna Jacek: 179
Pawlak Waldemar: 180
Pawłowicz Jacek: 162, 164
Pawłowska Krystyna: 11

Pawłowski Ferdynand: 86, 174, 189
Pażucha Beata: 179, 322-323
Pełczyński Tadeusz: 175
Pęgiel Wojciech: 5, 11, 12, 86, 113, 119, 122, 124-125, 130-131, 134-137, 141, 144, 146-147, 151-152, 156-157, 161-164, 168-170, 174, 176, 186, 189, 196, 200, 203, 206, 212, 216, 218, 226, 229, 240, 253, 260, 264-265, 281-282, 292, 301, 303, 322-323, 336-337, 339, 349, 363, 366
Pęksyk Zygmunt: 170, 196, 223, 299, 334, 353, 355, 367
Piątkowski Hipolit: 74
Piekałkiewicz Antoni: 162, 164, 169, 179, 203, 206-207, 217, 280, 355, 367
Piekałkiewicz Antoni: 135, 365
Piekarz Tadeusz: 122
Piłsudska Wanda: 169, 175
Piłsudski Józef: 12, 14, 16, 17, 19, 20, 27, 29, 30, 33, 38-40, 42-43, 53, 70, 72, 74, 78, 80-83, 87- 89, 91, 93, 98, 104, 118-119, 123, 125-129, 131, 134, 137, 144, 168, 191, 216, 223, 228, 238, 246, 256, 260, 273, 278, 302, 309, 340
Piotrowska Bożena: 177
Piskozub Paweł: 31, 32
Piwowarski Marek: 176
Pluciński Wojciech: 256
Pluta-Czachowski Kazimierz: 9, 25-27, 31-35, 38-43, 48, 50-51, 53-58, 62, 72, 74, 78, 83, 88-89, 91, 94-95, 98-101, 106, 194, 361
Podlewski Stanisław: 32
Podlewski Stanisław: 62
Polak Wojciech: 165, 169, 365
Polański Józef: 122
Posemkiewicz Władysław: 74
Potocka Halina: 163
Przecławski: 51
Przeradowska Joanna: 177
Ptak Apolonia: 181, 251
Pycak Grzegorz: 181

R
„Radosław", zob. Mazurkiewicz Jan
Radwan-Pfeiffer Edward: 30
o. Rakoczy Eustachy (właśc. Bolesław): 52

Raszka Jan: 225
Ratajski Cyryl: 42
Reszka Marek: 180, 247
Rogoziński T.: 149
Roman Mariusz: 171, 174, 181, 256, 336
Romaniuk P. Marian: 46, 362
Romanowski Zbigniew: 147, 162, 209, 243, 328
Roliński Adam: 148, 176, 186, 225, 239, 307, 367
Rosen-Zawadzki Kazimierz: 176
Rowecki Stefan, ps. „Grot": 25, 33, 42, 95
Rozpondek Krzysztof: 181
Rożnowski Jan: 163, 176
Rudnicki Klemens: 169, 175
Rutkowski Stanisław Bożywoj: 91, 106, 147, 174, 245, 354
Ryba Małgorzata, patrz Małorzewska Małgorzata
Ryba Zbigniew: 177, 330
Rybak Józef: 16-17, 18,
Rybarczyk Sebastian: 162, 246
Rybicki Józef: 39, 66, 94
Rychlik Emil: 176
Ryczek Bronisław: 267
Rzepecki Jan: 25, 50, 72
Rzepecki Władysław: 122

S
Sabat Zdzisław: 156, 240
Sabbat Kazimierz: 169, 175
Sabuda Paweł: 157, 162, 186, 202, 235, 269, 271, 367
Sanojca Antoni: 26, 55, 175
Sanojcowa patrz Włodek-Sanojcowa Jadwiga:
Salmonowicz Stanisław: 65, 361
Sarnat Marzena: 177
Sawicki-Sawa Kazimierz: 30, 39
Schejbal Katarzyna: 286, 294
Sidorczuk Dariusz: 261, 293, 294
Siedlecki Andrzej: 181
Sieradzan Michał: 325

Sikora Wacław: 122
Sikorski Antoni: 33-34, 39, 51, 99, 147, 175
Sikorski Władysław: 30, 42, 186, 267
Skotnicki Adam: 67, 127, 174
Skotnicki Stanisław: 130
Skórzyński Jan: 66, 101, 362
Skrobot Ryszard: 149
Skroczyński Albin: 50
Skupin Krzysztof: 181
Skrzypek Sławomir: 146, 157, 164, 179, 353
Skwarczyński Stanisław: 2, 30, 39
Sławek Walery: 130, 153
Słomka Adam: 153
Słomski Jacek, patrz Lewadowski Jacek
Słowik Anna: 176, 227, 243, 284, 292, 367
Słowik Małgorzata: 134, 135, 140, 148, 176, 227, 242-243, 265-266, 269, 273, 278, 281, 283, 287, 289, 293, 295, 300, 302-303, 347, 367
Słowik Wojciech: 135, 137, 145, 148, 177, 194, 196, 202, 224-225, 227, 233, 243, 264, 266-267, 271, 273, 278, 282, 287, 293, 295, 298, 325, 328, 367
Słupek Adam: 147, 151, 178, 338
Smagowicz Jacek: 162, 169, 180, 338
Smagowicz Miłosz: 181
Smolar Aleksander: 100
Smolarski Władysław: 61
Sobejko Stanisław: 73, 114
Sonik Bogusław: 122
Sosabowski Stanisław: 78
Sosnkowski Kazimierz: 29
Sosnowski Krzysztof: 179
Stachiewicz Mieczysław: 176
Staniec Marian: 147, 177, 241
Staniewicz Restytut: 129
Staniewicz Witold: 129
Staniszewska Katarzyna: 180, 247, 367
Stański Tadeusz: 152
Starzyński Stefan: 42
Stawiarski Andrzej: 10, 134, 141, 151, 177, 221, 243, 251, 300

Stawicka Anna: 146, 322-323
Steckiewicz Włodzimierz: 122-123, 125, 130, 140-141, 144, 160, 177, 211
Steinsberg Aniela: 101
Stępień Jerzy: 122, 309, 340
Stępień Radosław: 246
Stolarski Dariusz: 162, 164
Strojny Tadeusz: 175
Strugowa Nelly: 74
Strzelewicz Łukasz: 181
Strzębała Roman: 11, 130, 135, 146, 157, 161-162, 176, 233, 262
ks. Studziński Adam (właśc. Franciszek): 62, 69-70, 80, 111, 122, 125-129, 148, 168, 175, 184, 210, 244, 258, 268, 298, 342
Suliński Józef: 175
Surgot Mieczysław: 181
„Szary", zob. Heda Antoni
Szczurek Wojciech: 146, 178, 251, 253-254, 322-323, 353
Szczypiorski Andrzej: 101
Szeremietiew Romuald: 92, 152, 171, 245, 256-257
Szewczuk Zdzisław: 181
Szkutejski Zygmunt: 74
Szmiel Zbigniew: 11, 178, 196, 330, 355, 367
Szomański Andrzej: 153, 241-242
Szpakowski Zdzisław: 128
Szwarc Janina: 179, 246

Ś
Ścisłowicz Małgorzata: 178, 289, 312, 367
Śliwa Bogusław: 221
Śliwczyński Włodzimierz: 232
Śliwczyński Włodzimierz: 118, 365
Śmiech Marek: 177
Śmigły-Rydz Edward: 39, 40, 42, 118, 131, 303, 319
Świątek Małgorzata: 181
Świątek Maciej: 181

T
Tankiewicz Walery: 137, 140, 146, 157, 162, 178, 222, 228, 251, 253-254, 287, 290, 352-353, 367
Tatar Stanisław: 26, 49-50, 72, 95
Tatara Stanisław: 177
Teliga Józef: 122, 124-125, 177, 191, 365
Then Artur: 137, 148-149, 152, 156-157, 162, 169-170, 178, 186, 189, 194, 197, 214, 217, 222, 226, 228, 233, 261, 283, 289-290, 293-295, 299, 306-307, 333, 336, 339, 367
Torbicz Jacek: 137, 140, 148, 151, 157, 178, 213, 216, 225-226, 260-261, 279, 282-283, 290, 293, 302, 352, 355, 367
Toś Witold: 146, 151, 157, 226
Trzeciecki Florian: 80, 114
Tukałło Witold: 122, 137, 141, 144-145, 146, 148, 151, 156-157, 160-163, 177, 194-196, 199, 203, 208-209, 220, 232-233, 246, 268, 287, 289, 299-301, 303, 330, 334, 337, 340, 342, 348, 353, 367
Twardo Stanisław: 74

U
Ujazdowski Kazimierz Michał: 246, 320, 353,
ks. Umiński Jan: 163, 175, 318, 321
Urbańczyk Franciszek: 181

W
Wachowiak Maciej:181
Waluś Artur: 180
Wałęsa Lech: 122, 146, 175, 200, 202, 253
Warchał Iwona: 177, 227, 243, 266, 269, 281, 286
Weiss Przemysław: 50-51, 57, 75, 79, 361
Wejnerowski Mieczysław: 176
Wenklar Michał: 165, 365
Wereszycki Henryk: 174
Wesołowski Jerzy: 128, 191, 208
Węglarski Jerzy: 119, 122, 130
Wiatr Marcin: 179
Wicher Andrzej: 180
Wieczorek Janusz: 43

Wierzbicki Jan: 124, 177, 199-200
Wierzbicki Sebastian: 181
Więcek Artur: 180
ks. Wilczyński Andrzej: 148, 347
Winiarski Władysław: 74
Witek Grażyna: 123, 365
Witek Przemysław J.: 119, 122, 124-125, 130, 135, 136, 141, 145-149, 151-152, 157, 161-162, 171, 174, 176, 198, 200, 210, 212, 222, 238, 241-243, 246, 254, 269, 276, 279, 299, 309, 332, 354-355, 363, 367
Witek Przemysław J.: 123, 125, 365
Włodarczyk Zygmunt: 180
Włodek Henryk: 80, 109, 174
Włodek-Sanojcowa Jadwiga: 72
Wnuk Artur: 180
Wnuk Michał: 157, 162, 165, 169, 171, 179, 241
Wodzik Agnieszka: 180
Wojciechowski Adam: 92, 94, 110
Wojtanowski Stanisław: 67
Wojtczak Halina: 180
Wojtkowiak Tadeusz: 180
Wojtkowicz Tomasz: 181
Wojtowicz Dariusz: 180, 235, 251, 368
Wołoszyk Anna: 179
Woźniak Jerzy: 169, 179, 215, 368
Woźniak Marek: 246
Woźniak Marian: 65, 361
Wójcik Dariusz: 153
Wrona Jan: 122
Wróbel Edward: 266
Wrzesińska Ewa: 11, 124, 177, 218, 221, 322, 368
Wujcik Janusz: 181
Wyrozumski Jerzy: 180
Wysocki Wiesław Jan: 63, 365
kard. Wyszyński Stefan: 24, 37, 38, 41, 44-46, 48-49, 52, 56-58, 66, 90, 100, 110, 362
Wywiał Przemysław: 28, 64, 74-75, 79, 86, 119, 171, 362, 364-365

Z
Zając Józef: 180, 198
Zakrzewski Bernard: 26
Załuski Ignacy: 175
Zamorski Józef Kordian: 175
Zaręba Andrzej: 73, 108, 114, 127, 174
Zastawniak Stanisław: 73, 80, 114, 122, 127, 174, 188, 192
Zator-Przytocki Józef: 62, 112
Zbrożek Konrad: 147, 148, 164, 179, 209, 241-242, 283, 287-289, 300, 302-303, 306, 348, 366
Zdrojewski Jarosław: 256
Zgodzińska Jadwiga: 180
Zieleniewski Tadeusz: 48
Zieliński Andrzej: 127
Zieliński Lech: 251
Zieliński Stanisław: 63, 365
Zielski Władysław: 122, 141
Ziembiński Wojciech: 66, 92, 94, 99, 101, 104, 122, 126, 160, 256-257
Ziembiński Wojciech: 27, 88
Ziemiański Bolesław: 33-34
Zientarski Jan: 40, 72, 78
Ziółkowski Henryk: 105
Zmorska Anna: 177
Zomer Józef: 174
Zych Ludwik: 33
Zyzik Tadeusz: 181, 352

Ż
Żakowski Wiesław: 128, 208
Żebrowski Jerzy: 177, 194, 196, 240
Żółkiewski Antoni, ps. „Lin": 195
Żygliński: 34

Spis treści

Od autorów 7

Znaczenie 6 Sierpnia - Leszek Moczulski 14

Część 1. Zanim ruszyła znów Kadrówka 23
Pierwsze obchody rocznic narodowych (1956-1957) 24
W Krypcie Marszałka w latach 50. 27
50. rocznica Kadrówki (6 sierpnia 1964) 29
Zjazd legionistów w Częstochowie (6 sierpnia 1966) 34
Zbliżenie Starej Wiary z Kościołem 36
Stulecie urodzin Marszałka (5 grudnia 1967) 38
50-lecie niepodległości (11 listopada 1968) 41
Opłatek u prymasa (28 grudnia 1968) 54
Krakowskie opłatki legionowe 59
Związek Legionistów w Krakowie 65
Wystąpienie Boruty na opłatku (10 stycznia 1976) 65
6 sierpnia w Warszawie i w Krakowie w l. 70. 71
60-lecie niepodległości (11 listopada 1978) 88

Część 2. 117
Kadrówki w II RP 118
Kadrówki w PRL 119
XVI (1) Marsz - 1981 119
XVII (2) Marsz - 1982 130
XVIII (3) Marsz - 1983 136
XIX (4) Marsz - 1984 141
XX (5) Marsz - 1985 149
XXI (6) Marsz - 1986 153
XXII (7) Marsz - 1987 157
XXIII (8) Marsz - 1988 165
XXIV (9) Marsz - 1989 170
Lista osób, którym przyznano Odznakę „Uczestnikowi Marszu Szlakiem Kadrówki" w latach 1981-1991. 174

Część 3. Strzępy wspomnień ... 183
Legioniści i akowcy ... 184
Antoni Heda ... 194
Mieczysław Majdzik ... 197
Andrzej Izdebski ... 199
Powrót po 50 latach ... 199
Komendant Wałęsa ... 200
Logistyka ... 202
Sztandar ... 209
Kościół i „namiotowcy" ... 210
Z widłami na Kadrówkę ... 216
Demonstracja i pielgrzymka ... 218
Przerwy w marszowym życiorysie ... 223
Grupa krakowska ... 224
Wojciech Pęgiel ... 226
Witold Tukałło ... 232
Roman Hnatowicz ... 234
Grupa kielecka ... 238
Grupa warszawska ... 241
Grupa łódzka ... 245
Grupa toruńska ... 246
Grupa trójmiejska ... 251
Śpiewy ... 260
Michałowice ... 264
Goszyce ... 271
Prandocin ... 273
Miechów ... 276
Wodzisław ... 279
Książ Wielki ... 280
Łączyn ... 281
Jędrzejów ... 288
Brzegi ... 324
Brzeziny ... 330
Choiny ... 333
Chęciny ... 336
Szewce ... 337
Kielce ... 339
Częstochowa ... 343

Wielka przygoda i narodowe święto. Kadrówki w XXI wieku
- Jan Kasprzyk 358

Bibliografia 361

Indeks nazwisk 368